

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusasja number	173-24/281944
Otsuse kuupäev	02.10.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Taivo Kivistik
Vaidlustus	Brand Manual OÜ vaidlustus Sotsiaalkindlustusameti riigihankes „Raskete lastekaitsejuhtumite rollijaotuse analüüs“ (viitenumber 281944) Civitta Eesti AS-i pakkumuse edukaks tunnistamise otsusele
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Brand Manual OÜ, esindaja Kaili Kallas Hankija, Sotsiaalkindlustusamet, esindaja Merike Klement
Vaidlustuse läbivaatamine	Kolmas isik, Civitta Eesti AS Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p-i 5 ja § 198 lg 1 alusel

1. Rahuldada Brand Manual OÜ vaidlustus Sotsiaalkindlustusameti riigihankes „Raskete lastekaitsejuhtumite rollijaotuse analüüs“ (viitenumber 281944) ning tunnistada kehtetuks hankija otsus tunnistada edukaks Civitta Eesti AS-i pakkumus.
2. Mõista Sotsiaalkindlustusametilt Brand Manual OÜ kasuks välja vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv 640 eurot.

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg 10 päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 08.07.2024. a avaldas Sotsiaalkindlustusamet (edaspidi ka Hankija) väikehanke „Raskete lastekaitsejuhtumite rollijaotuse analüüs“ (viitenumber 281944) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks riigihanke alusdokumendid (edaspidi koos nimetatult RHAD), sh Hindamiskriteeriumid ja -metoodika (edaspidi Hindamiskriteeriumid) ja Hankedokumendid (edaspidi HD) ja Tehniline kirjeldus (edaspidi TK).
Pakkumuste esitamise tähtpäevaks, 15.08.2024. a, esitasid pakkumuse Brand Manual OÜ ja Civitta Eesti AS.
2. 27.08.2024 protokollilise otsusega (edaspidi Protokoll) tunnistas Hankija edukaks Civitta Eesti AS-i pakkumuse.
3. 02.09.2024. a laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Brand Manual OÜ (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Sotsiaalkindlustusameti otsusele tunnistada Civitta Eesti AS-i (edaspidi ka Kolmas isik) pakkumus edukaks.

4. Kooskõlas riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 195 lg-ga 2 ja § 196 lg-dega 1 ja 3 teatas vaidlustuskomisjon 09.09.2024 kirjaga nr 12.2-10/173 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 12.09.2024 ja neile vastamiseks 17.09.2024. Vaidlustuskomisjoni poolt määratud tähtpäevadeks seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **Brand Manual OÜ**, vaidlustuses põhjendatakse taotlust alljärgnevalt.

5.1. Vaidlustaja vaidlustab hindamisprotokollis Vaidlustaja pakkumusele hindamiskriteeriumi “Meeskonna koosseis, rollide jaotus ja seotud kogemus” (edaspidi Meeskonna kriteerium) alusel antud punktid, sest Protokolli lisaks olevas hindamistabelis (edaspidi Hindamistabel) toodud põhjendused ei ole kooskõlas hindamismetoodikas esitatud kirjeldusega hindamispunktide juures. Seetõttu puudub Hindamistabeli alusel põhjendus, miks tuleks Vaidlustaja pakkumusele anda selle hindamiskriteeriumi alusel 5 punkti, aga mitte 10 punkti.

5.2. Vastavalt Hindamiskriteeriumidele antakse pakkumusele Meeskonna kriteeriumi alusel 5 hindamispunkti, kui: *Meeskonnaliikmete tööjaotus on kirjeldatud üldsõnaliselt ja/või on hankijal kahtlus, kas meeskonnaliikmete varasem kogemus ja pädevus toetab hanke eesmärgi saavutamist parimal viisil: 1. Kirjelduses või tööjaotuses esinevad üksikud puudujäägid või vastuolud, nt jääb rollide või vastutuse jaotus ebaselgeks.*

Hindamistabelist ei nähtu, et Vaidlustaja pakkumuses esineks mõni puudus, mistõttu oleks Vaidlustaja pakkumusele tulnud omistada Meeskonna kriteeriumi alusel 10 punkti. Seega oleks Vaidlustaja pakkumus saanud hindamisel kokku 100 punkti ja osutunud edukaks kui majanduslikult soodsaim pakkumus. Sellest lähtuvalt tuleb kehtetuks tunnistada ka Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks.

6. Hankija, **Sotsiaalkindlustusamet**, vaidleb vaidlustusele vastu (Hankija vastus esitati 06.09.2024 kirjaga) ning palub jätta selle rahuldamata alljärgnevatel põhjustel.

6.1. Vaidlustaja vaidlustab:

1) Hankija hindamiskomisjoni 27.08.2024 otsust Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks;

2) Vaidlustaja meeskonnale Meeskonna kriteeriumi alusel antud punkte, taotledes selles osas Hankija otsuse kehtetuks tunnistamist.

6.2. Hankija otsus Kolmanda isiku pakkumuse edukaks tunnistamiseks on õiguspärane, sest vastavalt RHS § 117 lg-le 1 tunnistab hankija põhjendatud kirjaliku otsusega edukaks pakkumuste hindamise kriteeriumide kohaselt majanduslikult soodsaima pakkumuse.

6.2.1. Hankija on Hindamiskriteeriumide p-is 3 kehtestatud Meeskonna kriteeriumis sätestanud, et hindamiskomisjon omistab kollektiivselt punkte iga pakkumuse võrdlemisel alamkriteeriumide ja punktiskaala alusel ning vajadusel pakkumuste omavahelisel võrdlemisel.

6.2.2. TK p-is „Ootused pakkuja ja protsessile“ on Hankija mh ette näinud tingimuse: *Pakkuja koostab tellijale analüüsi, mis sisaldab lahendusi, kuidas peaks Eestis olema korraldatud raskete lastekaitsejuhtumite lahendamine, millised peaksid olema erinevate osapoolte rollid ja ülesanded, et laste heaolu oleks parimal moel tagatud ja kirjeldusi, põhjendusi, miks just sellised lahendusvariandid välja pakutakse.---*

TK p-is „Nõudmised teenuse meeskonnale“ on tingimus: *Pakkuja peab moodustama teenuse igakülgeks ja kvaliteetseks osutamiseks meeskonna. Vähemalt ühel meeskonnaliikmel peab olema varasem tööalane kokkupuude laste ja perede heaolu valdkonnaga (nt vastaval teemal uuringu/analüüsi läbiviimine, töötamine laste heaoluga seotud valdkonnas vms). [---]*

6.2.3. Vaidlustaja meeskonnaliikmetel võib olla tugev taust teenusdisainis, kuid välja ei ole toodud kogemust lastekaitsevaldkonna analüüsi teostamisel, samas Hankija ootus RHAD-i põhjal on, et valmiks lastekaitsetööd ja selle korraldust puudutav analüüs, mitte teenusdisain. Lisaks on Vaidlustaja eelnevalt tehtud tööde (kogemuse) nimekirjas toonud välja küll mitmed

sotsiaalvaldkonda ja vähematel juhtudel lapsi ja peresid puudutavad projektid, kuid need on põhinenud töögruppide modereerimisel, grupitööde ja arutelude korraldamisel. Ükski välja toodud eelnev töö ei käsitle lastekaitsevaldkonnas tehtud analüüsi.

Kolmandal isikul on võrreldes Vaidlustajaga seevastu pakkumuses esitatud varasem kogemus just laste heaolu valdkonnas uuringute koostamisel. Samuti on Kolmandal isikul mitu analüüsi koostamise kogemust.

6.2.4. Tulenevalt eeltoodust ja tuginedes Hindamiskriteeriumide kvaliteedipunktide jaotamise selgitustele, on Hankija seisukohal, et Vaidlustaja pakkumuses esitatud meeskonna varasem kogemus ja pädevus ei toeta tellija eesmärkide saavutamist.

Pakkumuste omavahelisel võrdlemisel on selge eelis Kolmanda isiku pakkumusel, mistõttu omistas Hankija Kolmanda isiku pakkumusele 10 punkti ja Vaidlustaja pakkumusele 5 punkti.

6.3. Kolmas isik on märkinud oma ärisaladuseks pakkumuses kirjeldatud meetoodika ja meeskonna kirjelduse (sh CV-d), sest see omab pakkujale ärilist väärtust ning ei ole turuosalistele lihtsasti kättesaadav informatsioon.

7. Kolmas isik, **Civitta Eesti AS**, vaidlustusmenetluses oma seisukohti ei esitanud.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

8. Hanketeate kohaselt viib Hankija läbi väikehanget, so riigihanget, mille hankepingu eeldatav maksumus jääb alla RHS § 14 lg-s 1 sätestatud lihthanke piirmäära. Sama nähtub ka nt Hankija poolt riigihangete registris avaldatud hankepingu eeldatavast maksumusest (Hankija ei ole soovinud maksumust avalikustada).

Kui hankijal on hankekorra kehtestamise kohustus (RHS § 9 lg 1), siis sätestatakse alla lihthanke piirmäära jäävate asjade ostmise ning teenuste ja ehitustööde tellimise kord seal (RHS § 9 lg 4 p 3). Käesoleval juhul on väikehanke menetluse korraldamine sätestatud Hankija hankekorras (Sotsiaalkindlustusameti peadirektori 24.01.2024 käskkirjaga nr 14 kinnitatud Riigihangete korraldamise ja lepingute sõlmimise kord). Hankija peab ka väikehanke puhul lähtuma riigihanke korraldamise üldpõhimõtetest (ära märgitud Hankija hankekorra p-is 1.2), sh RHS § 3 p-st 1, mille kohaselt hankija tegutseb riigihanke korraldamisel läbipaistvalt, kontrollitavalt ja proportsionaalselt.

Läbipaistvuse ja kontrollitavuse nõudega on muuhulgas hõlmatud Hankija kohustus lähtuda enda poolt igas konkreetses riigihanke menetluses kehtestatud reeglitest.

9. Vaidlustaja on seisukohal, et Hankija on tema pakkumust hinnanud Meeskonna kriteeriumi alusel ebaõigesti 5 punktiga, sest Hindamistabelist ei nähtu, et Vaidlustaja pakkumuses esineks mõni puudus, mille tõttu ei oleks Vaidlustaja pakkumusele saanud Meeskonna kriteeriumi alusel omistada 10 punkti. Hankija põhjendused ei vasta Hindamiskriteeriumides Meeskonna kriteeriumi alusel 5 punkti omistamise kirjeldusele.

Vaidlustaja leiab, et juhul, kui Hankija oleks hinnanud tema pakkumust Meeskonna kriteeriumi alusel 10 punktiga, ületaks tema pakkumuse punktide arv Kolmanda isiku pakkumusele antud punktide arvu (100 punkti vs 98,91 punkti) ning Hankijal oleks tulnud tunnistada edukaks Vaidlustaja pakkumus.

10. Hindamiskriteeriumides on Meeskonna kriteerium sõnastatud järgmiselt:

Meeskonna koosseis, rollide jaotus ja seotud kogemuses omistab hindamiskomisjon kollektiivselt punkte iga pakkumuse võrdlemisel alamkriteeriumide ja punktiskaala alusel ning vajadusel pakkumuste omavahelisel võrdlemisel. Juhul kui pakkumuse alamkriteeriumile vastavus on oma kategoorias toodud nõudmistest kõrgem, võivad hindamiskomisjoni liikmed alamkriteeriumi hindamisel hinnet poolte punktide võrra (poole järgmise punktikriteeriumi ja konkreetse punktikriteeriumi vahe ulatuses) tõsta. Erandiks on maksimumhinne, millest kõrgemat hinnet ei ole lubatud alamkriteeriumile anda. Kirjelduse alamkriteeriumidele antud punktid summeeritakse. Kirjelduse hindamisel on võimalik saada kokku maksimaalselt 10 väärtuspunkti.

Samas on märgitud, et:

1) 10 punkti antakse Meeskonna kriteeriumi alusel kui: *pakkuja on hankepingu täitmisel kaasatava meeskonna koostamisel lähtunud hankija vajadusest ja töö eesmärgist:*

1. Detailselt on välja toodud iga meeskonnaliikme varasem kogemus ja kompetents ning põhjendatud on, kuidas toetavad need hanke eesmärgi saavutamist.

2. Selgitatud on, milliseid ülesandeid iga meeskonnaliige täidab (sh meeskonnaliikmete asendusvõimalused) ning töö on integreeritud ühise eesmärgi saavutamisse.

3. Meeskonnaliikmete koostöö põhimõtted ja tööjaotus annavad hankijale veendumuse, et kõik planeeritud tegevused saavad lõpptähtsaks ja kvaliteetselt teostatud.

2) 5 punkti antakse Meeskonna kriteeriumi alusel kui: meeskonnaliikmete tööjaotus on kirjeldatud üldsõnaliselt ja/või on hankijal kahtlus, kas meeskonnaliikmete varasem kogemus ja pädevus toetab hanke eesmärgi saavutamist parimal viisil.

1. Kirjelduses või tööjaotuses esinevad üksikud puudujäägid või vastuolud, nt jääb rollide või vastutuse jaotus ebaselgeks.

11. Hindamistabelis on Vaidlustaja pakkumusele Meeskonna kriteeriumi alusel 5 punkti omistamist põhjendatud järgmiselt: *pakkuja on meeskonna koostamisel lähtunud hankija vajadustest ja töö eesmärgist, kirjeldatud on meeskonnaliikmete, sh asendusliikme ülesanded, välja on toodud meeskonnaliikmete varasem kogemus ja kompetents, mis eelkõige on keskendunud teenusdisainile ja topeltteemandile. Eelnevalt tehtud tööd seotud sotsiaalvaldkonnaga* (edaspidi Põhjendus).

Protokollis pakkumustele antud punktisummade põhjendusi toodud ei ole.

Vaidlustusmenetluses esitas Hankija täiendavaid põhjendusi, millest lähtudes ta omistas Vaidlustaja pakkumusele Meeskonna kriteeriumi alusel 5 punkti (vt käesoleva otsuse p-ld 6.2.1-6.2.4).

12. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hindamistabelis Vaidlustaja pakkumusele Meeskonna kriteeriumi alusel 5 punkti andmise Põhjendus ei ole kooskõlas Hindamiskriteeriumides toodud alustega, mille esinemisel omistatakse pakkumusele 5 punkti (vt käesoleva otsuse p 10 alapunkt 2). Meeskonna kriteeriumi alusel 5 punkti omistamise eelduseks on:

1) meeskonnaliikmete tööjaotus on kirjeldatud üldsõnaliselt;

2) Hankijal on kahtlus, kas meeskonnaliikmete varasem kogemus ja pädevus toetab hanke eesmärgi saavutamist parimal viisil;

3) kirjelduses või tööjaotuses esinevad üksikud puudujäägid või vastuolud, nt jääb rollide või vastutuse jaotus ebaselgeks.

Põhjenduses ei ole Hankija viidanud äratuntavalt ühelegi eelviidatud puudusele, rääkimata nende selgest välja toomisest. Hankija vastusest vaidlustusele ilmneb, et Hankija pidas Vaidlustaja pakkumuse puuduseks, võrreldes Kolmanda isiku pakkumusega, et Vaidlustaja meeskonnaliikmete puhul pole välja toodud kogemust lastekaitsevaldkonna analüüsi teostamisel, kuid sellele põhjusele pole Põhjenduses viidatud. Ehkki Hankija on märkinud, et Vaidlustaja meeskonnaliikmete varasem kogemus ja kompetents on keskendunud teenusdisainile ning eelnevalt tehtud tööd on seotud sotsiaalvaldkonnaga, on Hankija Põhjenduses sõnaselgelt märkinud, et *pakkuja on meeskonna koostamisel lähtunud hankija vajadustest ja töö eesmärgist*. Sellest nähtub, et Hankija pidas Vaidlustaja meeskonda oma vajadustele ja töö eesmärgile vastavaks.

Vaidlustuskomisjoni hinnangul vastab Põhjendus oma sisult ka Meeskonna kriteeriumi alusel 10 punkti omistamise tingimustele (vt käesoleva otsuse p 10 alapunkt 1), millega vaidlustuskomisjon ei asu Vaidlustaja pakkumust hindama ega väida, et Hankija oleks pidanud hindama Vaidlustaja pakkumust Meeskonna kriteeriumi alusel 10 punktiga.

13. Vaidlustuskomisjon hindab hankija otsuste õiguspärasust nende vastuvõtmise aja seisuga. Sellest lähtuvalt on Hankija otsuse õiguspärasust võimalik hinnata üksnes nende põhjenduste alusel, mis anti Hankija poolt otsuse vastuvõtmisel. Võttes aluseks Riigikohtu praktika haldusajades, on vaidlustuskomisjonil võimalik võtta hankija otsuse seaduslikkuse üle otsustamisel erandjuhul arvesse ka hilisemaid põhjendusi, kuid selline olukord esineb vaid siis, kui hankija on veenvalt tõendanud, et ta lähtus tagantjärele esitatud kaalutlustest ka otsuse vastuvõtmisel (vt otsus haldusajades nr 3-17-1927, p 23). Kuna Põhjenduses puudub viide sellele, et Vaidlustaja pakkumuse puuduseks oleks meeskonnaliikmetel kogemuse puudumine lastekaitse valdkonnas ning otsesõnu ei ole selle kogemuse olemasolu välja toodud ka Kolmanda isiku pakkumusele Meeskonna kriteeriumi alusel 10 punkti omistamisel, puudub vaidlustuskomisjonil praegusel juhul veendumus, et Hankija arvestas vaidlustusmenetluses esitatud põhjendustega ka 27.08.2024. a otsuse tegemisel.

14. Vaidlustuskomisjon mõnab, et Meeskonna kriteerium näeb Hankijale (Hankija hindamiskomisjonile) ette suure vabaduse pakkumuste hindamiseks selle kriteeriumi alusel, sh võimaluse vajadusel pakkumusi võrrelda, kuid Hankija põhjendustest peaks olema

arusaadav ja kontrollitav, millistel põhjustel ja kaalutlustel Hankija on konkreetsele pakkumusele omistanud sellise arvu punkte nagu ta andis, samuti tuleb Hankijal lähtuda Hindamiskriteeriumides kehtestatud punktide andmise korrast.

Käesoleval juhul ei vasta Vaidlustaja pakkumuse hindamine, Põhjendusest lähtudes, Meeskonna kriteeriumi alusel Hindamiskriteeriumides sätestatud punktide andmise korrale ning RHS § 3 p-is 1 sätestatud riigihanke korraldamise üldpõhimõttele, mille kohaselt hankija on kohustatud tegutsema riigihanke korraldamisel läbipaistvalt ja kontrollitavalt.

15. Eeltoodud põhjustel on vaidlustuskomisjon seisukohal, et Hankija otsus, millega tunnistati Riigihankes edukaks Civitta Eesti AS-i pakkumus, on vastuolus RHAD-i ja RHS § 3 p-iga 1 ning tuleb tunnistada kehtetuks.

Vaidlustusmenetluse kulud

16. Kuna vaidlustusmenetlus lõpeb RHS § 197 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse täieliku rahuldamisega, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 1.

16.1. RHS § 198 lg 1 alusel kuulub Hankijalt Vaidlustaja kasuks välja mõistmisele vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõiv 640 eurot.

16.2. Vaidlustaja ei ole esitanud taotlust oma lepingulise esindaja kulude väljamõistmiseks.

16.3. Hankija menetluskulud jäävad Hankija kanda. Kolmas isik ei ole vaidlustusmenetluses osalenud ega taotlust menetluskulude väljamõistmiseks esitanud.

Taivo Kivistik
(allkirjastatud digitaalselt)